

ความสำคัญและที่มา : ปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของทั้งแพทย์และผู้ป่วยที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการวินิจฉัย การรักษา รวมไปถึงการป้องกันปฏิกริยาภูมิแพ้ที่อาจเกิดขึ้นซ้ำ

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาถึงความชุกและลักษณะของผู้ป่วยที่เกิดปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ รวมไปถึงบทบาทของการทดสอบทางผิวหนังในการวินิจฉัยปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันที่เกิดจากสารที่บ่งชี้

วิธีการศึกษา : รวบรวมข้อมูลของผู้ป่วยที่เกิดปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2551 และทำการทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังในผู้ป่วยที่เคยเกิดปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้โดยวิธีสะกิดและฉีดเข้าชั้นใต้ผิวหนังโดยใช้สารที่บ่งชี้จำนวน 8 ชนิดที่มีจำหน่ายในประเทศไทย

ผลการศึกษา : ความชุกของการเกิดปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์อยู่ที่ประมาณ 0.56% แบ่งเป็นปฏิกริยาภูมิแพ้ที่ไม่รุนแรง 0.53% และปฏิกริยาภูมิแพ้รุนแรง 0.03% ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรงและตอบสนองดีต่อการรักษา ผู้ป่วยส่วนน้อยที่เกิดปฏิกริยาภูมิแพ้รุนแรงมักเป็นผู้ป่วยที่เคยเกิดปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้หรือเป็นโรคภูมิแพ้ การทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังให้ผลบวกในผู้ป่วย 23.8% โดยมักพบผลบวกในผู้ป่วยที่เกิดปฏิกริยาภูมิแพ้รุนแรงหรือเกิดอาการบวมจากสารที่บ่งชี้ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ให้ผลบวกเฉพาะสารที่บ่งชี้ที่แพ้โดยไม่พบผลข้างเคียงรุนแรงจากการทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนัง

สรุปผลการศึกษา : การทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังน่าจะมีประโยชน์ในการวินิจฉัยปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันจากสารที่บ่งชี้และอาจใช้เป็นเครื่องมือในการเลือกสารที่บ่งชี้ที่เหมาะสมในผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยทางรังสีวิทยาโดยใช้สารที่บ่งชี้เพื่อป้องกันการเกิดปฏิกริยาภูมิแพ้จากสารที่บ่งชี้ซ้ำ

Background & objective : Immediate hypersensitivity reactions to iodinated contrast media (ICM) remain a significant problem for both the physicians and the patients involved. The objective of our study was to determine prevalence, characteristics of patients who experienced immediate hypersensitivity reactions due to ICM and role of skin tests for the diagnosis of the reactions.

Methods : We analyzed data of the patients who had a history of immediate hypersensitivity reactions due to iodinated ICM in King Chulalongkorn University Hospital (KCMH) between 2006-2008. Skin tests were performed in selected patients by prick and intradermal method using 8 available iodinated contrast media in Thailand.

Results : Prevalence of immediate hypersensitivity reactions in KCMH was 0.56% (0.53% for mild reactions and 0.03% for severe reactions). Most patients had mild reactions and responded well to treatments. Positive skin tests were observed in 23.8% of selected patients by IDT and more prevalent in the patients who had severe reactions or angioedema due to ICM.

Conclusion : Skin testing may have diagnostic value in the patients who experienced immediate hypersensitivity reactions due to ICM.